

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 27P/77/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117211977
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Maláriková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2019:2117211977.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Miroslavou Malárikovou vo veci starostlivosti o maloleté deti: M. E., nar. X.X.XXXX, A. E., nar. XX.X.XXXX, obe deti trvale bytom T. A. XX, deti rodičov: D.. O.. P.F. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. A. XX, zastúpená: Mgr. René Nguyen, advokát, so sídlom Moyzesova 471/, Partizánske a Q. E., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom R. XXX, t. č. bytom P. XX, Q., zastúpený: JUDr. Lucia Sukopová, advokátka, so sídlom Františkánska 5, Trnava a Mgr. Elena Szabóová, advokátka, so sídlom Hlavné námestie 7, Nové Zámky, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom a iné, takto

rozhodol:

I. Maloleté deti sa zverujú do osobnej starostlivosti matky s tým, že matka bude maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

II. Otec je povinný platiť výživné na maloletú M. vo výške 275,- € mesačne s účinnosťou od 2.5.2017 do 31.8.2018, a od 1.9.2018 vo výške 300,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

III. Otec je povinný platiť výživné na maloletú A. vo výške 250,- € mesačne s účinnosťou od 2.5.2017 do 31.8.2017, a od 1.9.2017 vo výške 275,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

IV. Nedoplatok na zročnom výživnom za čas od 2.5.2017 do 31.5.2019 na maloletú M. vo výške 5.891,13 € a na maloletú A. vo výške 5.566,94 € je otec povinný zaplatiť v mesačných splátkach po 165,- € na každé dieťa spolu s bežným výživným počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku pod následkom straty výhody splátok.

V. Otec je oprávnený stýkať sa s maloletými deťmi každú stredu od 15.00 hod. do 16.00 hod. v psychologickvej ambulancii E.. R. F. v prítomnosti psychologičky. V prípade, ak sa styk nebude môcť realizovať z dôvodov nie na strane otca, je matka povinná po dohovore s psychológom nahradiť otcovi styk s maloletými deťmi v termíne do 7 dní od odpadnutia prekážky v rozsahu zmareného styku. Matka je povinná maloleté deti na styk s otcom riadne a včas pripraviť, v stanovenú hodinu odovzdať v ambulancii psychológa otcovi a po ukončení styku na rovnakom mieste od otca prevziať.

VI. Súd čiastočne zrušuje zákaz priblíženia sa otca k matke maloletých detí a k maloletým deťom na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov, a to v mieste a v čase realizácie súdom upraveného styku otca s maloletými deťmi tak, ako je uvedené v odseku V. výroku rozsudku; čím sa v danom rozsahu mení uznesenie Okresného súdu Komárno č.k. 10C/27/2017-58 zo dňa 5.5.2017 a uznesenie Okresného súdu Komárno č.k. 14C/27/2017-59 zo dňa 11.5.2017, v časti nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým bol otcovi uložený zákaz priblíženia sa k matke a k maloletým deťom.

VII. Vo zvyšku súd návrh otca na zrušenie neodkladných opatrení zamietá.

VIII. Súd ukladá rodičom výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu a absolvovať 20 konzultácií s psychológom v intervaloch podľa jeho určenia na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku, za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie medzi rodičmi ohľadom výchovy a starostlivosti o maloleté deti, zlepšenia vzájomného rešpektovania sa v roli rodiča maloletých detí a usmernenia rodičov ohľadom ich spoločnej zodpovednosti za výchovu a vývin maloletých detí.

IX. Súd čiastočne zrušuje zákaz priblíženia sa otca k matke maloletých detí na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov, a to v mieste a v čase realizácie súdom nariadeného výchovného opatrenia tak, ako je uvedené v odseku VIII. výroku rozsudku; čím sa v danom rozsahu mení uznesenie Okresného súdu Komárno č.k. 14C/27/2017-59 zo dňa 11.5.2017, v časti nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým bol otcovi uložený zákaz priblíženia sa k matke.

X. Matka je povinná zaplatiť štátu náhradu trov konania 394,32 € do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

XI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

XII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania o zrušenie neodkladného opatrenia.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 2.5.2017 bol tunajšiemu súdu doručený návrh otca, ktorým sa domáha zverenia maloletých detí do svojej starostlivosti, matke určiť minimálne výživné a upraviť styk maloletých detí s matkou. Návrh odôvodnil tým, že matka bez súhlasu otca spolu s maloletými deťmi odišla zo spoločnej domácnosti dňa 26.4.2017 k svojim rodičom, čím ich vytrhla z prirodzeného prostredia, nakoľko budú musieť zmeniť školu a škôlku. Navyiac budú musieť tráviť viac času s novým partnerom matky. Zároveň požiadal o vydanie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal, aby matka odovzdala maloleté deti do osobnej starostlivosti otca.

2. Matka s návrhom otca nesúhlasila a žiadala o zverenie maloletých detí do jej osobnej starostlivosti, výživné navrhla určiť po 500,- € na každé z detí. Žiadala neumožniť otcovi styk s deťmi a to ani v jej prítomnosti, pretože sa jej vyhrážal a má zákaz priblíženia k nej i maloletým deťom. Otec deti brával aj do herne, deťom kupoval darčeky výraznejšej hodnoty, s čím matka nesúhlasila.

3. Súd uznesením zo dňa 5.5.2017 č.k. 27P/41/2017-16 návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Toto uznesenie potvrdil Krajský súd v Trnave uznesením zo dňa 4.7.2017 č.k. 24CoP/88/2017-69, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 12.7.2017. Dôvodom zamietnutia neodkladného opatrenia bolo, že Okresný súd Komárno už predtým dňa 3.5.2017 uznesením č.k. 9PPOm/2/2017 zveril obe maloleté deti do osobnej starostlivosti matky neodkladným opatrením, ktoré bolo Krajským súdom v Nitre č.k. 8CoPom/1/2017-179 zo dňa 16.8.2017 potvrdené a nadobudlo právoplatnosť dňa 5.10.2017. Krajský súd v Nitre zároveň zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia o úprave styku s maloletými deťmi.

4. Okresný súd preniesol príslušnosť uznesením zo dňa 5.5.2017 na Okresný súd Komárno, ktorý s postúpením veci nesúhlasil. Krajský súd v Nitre uznesením č.k. 8NcC/10/2017-85 zo dňa 8.9.2017 rozhodol, že nesúhlas Okresného súdu Komárno je dôvodný a miestne príslušným súdom na konanie je tunajší súd.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, maloletej M., svedkyne E.. F., znaleckým posudkom znalkyne H.. E. U., H.. č. 44/2018 zo dňa 17.9.2018, znaleckým posudkom znalkyne H.. L. M. č. 28/2017 zo dňa 29.11.2017 a znaleckým posudkom E.. E. J. č. 1/2019 zo dňa 7.1.2019, potvrdeniami a správami o príjmoch rodičov, správami procesného opatrovníka, rozhodnutiami citovanými v odôvodnení, ostatnými listinnými dôkazmi zo spisu a zistil tento skutkový stav.

6. Rodičia s maloletými deťmi žili v trojizbovom byte vo vlastníctve otca na adrese P. XX, Q. až do 26.4.2017, kedy matka aj s deťmi opustila spoločnú domácnosť a odsťahovala sa k rodičom na adresu T.

A. XX. Už v roku 2012 opustila spoločnú domácnosť aj s deťmi a vrátila sa na jar 2013. V tom čase matka podala návrh na úpravu práv a povinností k maloletým deťom a konanie bolo z dôvodu späťvzatia návrhu zastavené uznesením č.k. 20P/142/2012-70 zo dňa 31.10.2012. Pred odchodom matky zo spoločnej domácnosti sa pokúšala dohodnúť s otcom na starostlivosti o deti aj cestou jeho právnej zástupkyne, trvala na tom, že nebudú žiť v jednej domácnosti. K dohode neprišlo. Rodičia spolu intímne nežili viac ako tri roky pred odchodom matky. Matka už pred opustením spoločnej domácnosti mala známosť so svojim súčasným partnerom, ku ktorému chodila na víkendy aj s maloletými deťmi. Impulzom k opusteniu domácnosti bolo, že otec povedal, že matka má v sebe démona a hovoril to nielen matke ale i deťom. Následne oznámil matke, že s deťmi pôjde k liečiteľovi, ktorý ich ukludní priložením ruky na ich hlavu, pretože aj na deti prešiel démon z matky. Maloletá M. na súde potvrdila, že pred odsťahovaním z Q. ju otec vzal k liečiteľke, ktorá položila ruky na jej hlavu a musela opakovať po nej modlitby, aby vyhnali z nej diabla. Rodičia sa v tom čase nezhodli ani na tom, na akú školu prihlásia maloletú A., ktorá mala dvakrát odklad školskej dochádzky. Matka po vstupných pohovoroch prihlásila dieťa na klasickú základnú školu a otec trval na tom, aby navštevovala súkromnú školu T., pre nadané deti. Po odsťahovaní matky ju otec kontaktoval SMS-kami, ktorých za 40 dní poslal i 1200, ale i e-mailovými správami. Od vydania zákazu priblíženia otec 2x denne chodí ku škole, a to pred vyučovaním i po vyučovaní, vzdialenosť dodržiava, na deti pravidelne vykrikuje, nosí im aj darčeky, oslovuje iných žiakov, zamestnancov školy. Niekedy chodí v doprovode svojej sestry, netere alebo matky, ktoré nemali zákaz priblíženia. Okrem toho kontaktuje susedov matky, bývalú manželku súčasného partnera matky, jeho maloletú dcéru. Tejto posielal veľké množstvo SMS správ, až si ho zablokovala. Po prázdninách od septembra 2018 otec obnovil návštevy detí 2x denne pred školou. Nakoľko sa zhoršil zdravotný stav A., začala od 10/2018 chodiť okrem psychologičky na jej odporúčanie aj k pedopsychiatricke. Otec nesúhlasí s liečbou maloletej. Staršia M. sa s ním od začiatku roku 2019 nerozpráva a vyhýba sa i stretnutiu pri škole. Za chovanie otca sa hanbí. Pred posledným pojednávaním žiadal otec, aby A. napísala na súd list, ak nepríde na pojednávanie. V ňom mala uviesť, že chce ísť do Q.. Pretože nechcela sklamať otca, ale zároveň napísať čo po nej chcel otec, musela ju matka nechať doma, pretože sa bála stretnutia s otcom pred školou.

7. Matka podala po odchode zo spoločnej domácnosti na otca viacero trestných oznámení, a to pre trestný čin sexuálneho zneužívania detí, vlastné týranie blízkej a zverenej osoby otcom za vyhrážanie zabitím, marenie úradného rozhodnutia zákazu približovania sa. OR PZ v Q. konanie vo veci sexuálneho zneužívania uznesením zo dňa 3.7.2018 Č.:Z.-XXXX/X-R.-Q.-XXXX zastavil, nakoľko je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 30.7.2018. Aj konanie vo veci marenia výkonu úradného rozhodnutia bolo zastavené dňa 27.2.2018 Č.R.:Z.-XXXX/ZA-Q.-XXXX, nakoľko tento skutok nie je trestným činom, a nie je dôvod na postúpenie veci. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 5.3.2018. Uznesením OR PZ v Q. zo dňa 10.1.2018 bolo konanie zastavené z rovnakého dôvodu vo veci spôsobenia psychického a fyzického utrpenia matke od marca 2012 do 26.4.2017. Podľa vyjadrenia matky podala aj ďalšie oznámenia na otca, ktoré nie sú zatiaľ vyšetrené.

8. Krátko po opustení spoločnej domácnosti matka oslovila komerčnú psychologičku E.. F., nakoľko deti sa s jej rozhodnutím o zmene bydliska ťažko vyrovnávali. O tomto vypovedala na ÚPSVR Trnava maloletá M. dňa 15.5.2017, kedy ju priviedla na úrad sestra otca bez vedomia matky. V tom čase mladšia dcéra A. na návštevu s tetou nechcela ísť. Od júla 2017 deti chodia na terapiu k psychologičke doposiaľ.

9. Otec od decembra 2017 začal navštevovať klinickú psychologičku E.. D. E. a podrobuje sa individuálnej terapii jeden až dvakrát v mesiaci. Z predložených potvrdení súd zistil, že otec hovorí otvorene o svojich pocitoch a túžbe stretávať sa s deťmi. Pôsobí kľudne a vyrovnané. Problémy sa snaží riešiť racionálne a emočné prejavy dokáže kontrolovať.

10. Otec uviedol, že deti má možnosť vidieť len pri škole, inak mu to matka a jej partner znemožňujú. Uviedol, že má výhrady k tomu, že maloletá A. spáva doteraz v spálni s matkou a jej novým partnerom, že ju nemôže sám voziť do školy, ale partner matky môže. Problémy s jej spánkom môžu súvisieť s nedostatkom súkromia a pohodlia. Partner matky sa stretáva s ľuďmi pochybnej povesti, čo mu povedali neznámi ľudia, tiež mu povedali, že má zbierku nožov, mačetu a aj legálnu zbraň. Zároveň podľa jeho okolia je agresívny, impulzívny a schopný fyzického násillia. Deti by v Q. navštevovali súkromnú základnú školu T., kde je bilingviálne vyučovanie. Školné by platil po 350,- €, pričom by ho financovala jeho matka. Ďalej poukázal na to, že matka nemá zabezpečené vlastné bývanie a je závislá od svojho partnera. Trval na výsluchu oboch detí súčasne na jednom pojednávaní na súde. Pri vyšetrení u znalkyne v auguste

2018 mu obe deti povedali, že sa chcú vrátiť do Q.. Poprel, že by vykrikoval na deti, „že mama zomrie a pôjde do nebička“. Po narodeninách (5.1.2019) s ním prestala M. komunikovať. Na pojednávaní tvrdil, že mu A. povedala, že od odsťahovania zle spí. Na dvore komunikuje len s A., pretože mu spolužiačky M. 3x naznačili, že sa jej nepáči, ak na ňu volá, preto sa s ňou už len zdraví. Priateľ matky mu vulgárne vynadal, keď priniesol deťom darčeky. Potvrdil, že chodí za deťmi 2x denne z Q. do P.. A. chcela ísť vypovedať na súd, povedala to svojej sesternici. Sama chcela napísať list sudkyňi, ale neodovzdala ho babke, keď jej v škole dávala darčeky. Domnieva sa, že jej list matka vzala. Už predtým mu A. písala, že chce ísť do Q..

11. Nevedel vyčísliť čo stojí denná cesta do P., pretože používa auto, ktoré vlastní jeho matka a táto aj platí PHM. Sám má príjem z vlastnej živnosti - prevádzkuje piváreň, má príjem 360,- € mesačne a výdavky asi 500,- €. Keď potrebuje, dáva mu peniaze matka, ktorá má svoju firmu a z nej delí peniaze medzi otca a jeho sestru. Koľko presne dostáva od matky nevedel uviesť. Uviedol, že nepije, vyfajčí asi 10 cigariet denne. Do konca roku 2018 bolo v jeho pivárni 12 automatov, za ktoré mu platili prenájom 1,- €, v súčasnosti má v prevádzke opätovne automaty, ale prenájom platia jeho matke.

12. Matka uviedla, že posledné 3-4 mesiace otec preberá s A. súd, preto nechce chodiť sama na hádzanú, krúžok angličtiny a do školského klubu. Uviedla, že A. má otca rada, ale bojuje s jeho požiadavkami. Chcela by byť s obomi rodičmi. Od dcéry vie, že otec chce, aby napísala list na súd. Radila sa s psychologičkou a aj s matkou. Poukázala na neurooftalmologické ochorenie s neistou prognózou, ktorým trpí od narodenia, preto chodila do centra detskej reči, a na odporúčenie Centra špeciálno-pedagogického poradenstva P.S. bude mať A. asistenta a bude integrovaná, preto ani nie je vhodné pre A. štúdium na súkromnej škole navrhované otcom. Matka je ochotná poskytovať otcovi informácie o deťoch, ale len písomne alebo elektronicky. Nechce, aby otec chodil za deťmi 2x denne ku škole, žiada úpravu styku súdom podľa návrhu procesného opatrovníka.

13. Maloletá M. na pojednávaní dňa 22.5.2019 uviedla, že po odsťahovaní nechápala čo sa deje, mala zmiešané pocity. V súčasnosti sa v novom domove cíti dobre. Do školy do T.-K. sa nechce vrátiť. Strašne sa hanbí za otca, pretože na ňu vykrikuje pred školou, písala mu, aby na ňu nevykrikoval a povedali mu to i jej kamarátky, ale otec jej prianie nerešpektuje. Pred otcom sa maskuje, aby na ňu nevykrikoval. Podľa nej to nemá otec v hlave v poriadku, mal by sa liečiť. Z množstva SMS správ, ktoré jej posielal je smutná. Žiadala ho, aby ju nechal na pokoji a sama si zablokovala už tri jeho čísla, z ktorých jej písal. Sestra chodí s mamou do školy o 7.45 hod., a ona sama chodí skôr, pretože sa chce pred vyučovaním porozprávať s kamarátkami, preto nechodia spolu. Keď išla do bufetu počula otca, ako vykrikoval na A., aby napísala list pre sudkyňu, že mu to sudkyňa povedala. Čo malo byť jeho obsahom nepočula. Doma však A. plakala, a povedala jej, že otec chce, aby napísala, že chce ísť do Q.. A. jej povedala, že chce ostať s mamou, ale má strašne rada otca a neodváža sa mu povedať, že nechce napísať list, ktorý žiada. A. nebola v škole v pondelok a utorok, lebo sa bála, že od nej otec bude chcieť ten list. Odkedy A. začala užívať lieky (od psychiatricky) je milá, vychádzajú spolu dobre. Otec do spisu predložil obrázky, ktoré maľovala, keď mala asi 6-7 rokov a v materskej škôlke, nie sú zo súčasnosti. Uviedla, že otca nemá rada a nechce sa s ním stretávať, pretože sa za neho strašne hanbí. Pred odchodom z Q. bola s otcom u nejakej pani, ktorá na ňu položila ruky, musela odriekať modlitby a vyhánala z nej démona.

14. Uznesením Okresného súdu Komárno č. k. 10C/27/2017-58 zo dňa 5.5.2017 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol otcovi uložený zákaz približovať sa k maloletým deťom na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov. Toto uznesenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 7Co/290/2017-135 zo dňa 28.7.2017 a nadobudlo právoplatnosť dňa 23.8.2017. Ďalej bolo uznesením Okresného súdu Komárno č. k. 14C/27/2017-59 zo dňa 11.5.2017 nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol otcovi uložený zákaz približovať sa k matke na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov, ktoré uznesenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 12Co/55/2017-129 zo dňa 15.8.2017 a nadobudlo právoplatnosť dňa 13.9.2017.

15. Zo znaleckého posudku znalkyne H. L. M. č. 28/2017 zo dňa 29.11.2017 zo spisu OR PZ v Q. Č.: Z.-XXX/X-R.-Q.-XXXX vo veci zločinu týrania blízkej a zverenej osoby súd zistil, že matka nemala, a ani nemá, syndróm týranej ženy, z otca nemala, a ani nemá, strach. Znalkyňa dospela k záveru, že rodičia žili 15 rokov v ťažko rozorvanom konfliktnom partnerstve. Vzájomne sa zraňovali a krivdili si, vzájomne sa slovne i fyzicky napádali. Znalkyňa uviedla, že matka mala oprávnené výhrady voči otcovej benevolentnej výchove maloletých detí.

16. Súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie znalcom psychológom. Na návrh otca, doručený súdu dňa 15.3.2018, súd vydal vo veci neodkladné opatrenie uznesením č.k. 27P/77/2017-276 zo dňa 20.3.2018, ktoré po odvolaní otca odvolací súd zmenil uznesením č.k. 25CoP/38/2018-346 zo dňa 19.6.2018 tak, že čiastočne zrušil zákaz priblíženia sa otca k matke maloletých detí a k maloletým deťom na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov, a to v mieste a v čase vykonávania znaleckých úkonov a v mieste a čase vykonávania súdnych pojednávaní vo veci Okresného súdu Trnava sp. zn. 27P/77/2017; čím v danom rozsahu menil uznesenie Okresného súdu Komárno č. k. 10C/27/2017-58 zo dňa 5.5.2017 a uznesenie Okresného súdu Komárno č. k. 14C/27/2017-59 zo dňa 11.5.2017, v časti nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým bol otcovi uložený zákaz priblíženia sa k matke a k maloletým deťom.

17. Zo znaleckého posudku znalkyne H.. E. U., H.. odvetvie klinická psychológia detí č. 44/2018 zo dňa 17.9.2018 súd zistil, že maloletá M. vykazuje znaky neurotického prežívania v súvislosti s vnímaním antagonizmov medzi rodičmi, prejavuje sa zjavný konflikt lojality. Vo vzťahu k sestre sa cíti byť znevýhodnená. Maloletá A. má oneskorený vývin s nerovnomernosťami. Najviac zo všetkého by si priala byť s obomi rodičmi. Má narušenú rodinnú identitu, zistené prežívanie vlastnej nezaradenosti. K sestre má skôr pozitívny vzťah, zo strany sestry vníma nezáujem. Obe deti majú pozitívny vzťah k obom rodičom. Znalkyňa uviedla, že deti pravdepodobne nie sú zámerne matkou ovplyvňované a manipulované proti otcovi. Majú k nemu pozitívny vzťah. Naopak znalkyňa dospela k záveru, že vplyv otca na deti v neprospech matky sa zdá byť výrazný, má tendenciu intenzívne pôsobiť na deti a presvedčať ich o ich skorom návrate do Q. a podozrivými nepravdivými tvrdeniami, kde ide skôr o jeho vrúčne pranie. Konštatovala, že otec využíva neštandardné spôsoby kontaktu cez iné osoby - cez svoju a matkinu rodinu, bývalú manželku priateľa matky, ich maloletú dcéru, zamestnancov školy. Deti kontaktoval pri škole, kde vykrikoval nie vždy vhodné informácie (o tom, že pôjdu späť do Q., že je to vybavené a pod.) Maloletá M. tieto otcove prejavy prežívala úkorne, hanbila sa pred kamarátkami. Aktuálne je v záujme detí, aby boli ponechané v starostlivosti matky, ktorá aktuálnu situáciu zvláda bez výraznejšej psychickej destabilizácie a je pre dcéry prirodzeným identifikačným vzorom v súčasnosti, v období ich dospievania aj neskôr z hľadiska formovania ich ženskej identity. Po znormálnovaní vzťahov medzi rodičmi by bolo optimálne zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti. Styk navrhla upraviť obvykle každý druhý víkend a porovnateľne počas voľna, prázdnin a sviatkov. Zákaz styku otca s deťmi nie je v ich záujme, najmä maloletá A. otca vysoko favorizuje. Odporučila nariadiť znalecké psychiatrické vyšetrenie otca, ktorý má diagnostikovanú adaptačnú poruchu. V prípade, ak bude otec bez znakov psychopatológie a ak rodičia s preukázateľne pozitívnym výsledkom absolvujú kurz rodičovskej terapie a poradenstva, by bolo možné odporučiť aj striedavú osobnú starostlivosť.

18. Otec navrhol podaním doručeným súdu dňa 4.10.2018, aby súd nariadil výchovné opatrenie a to podrobiť sa kurzu rodičovskej terapie a poradenstva na základe odporúčania znalkyne. Podaním doručeným súdu dňa 19.10.2018 navrhol zrušiť neodkladné opatrenie vydané Okresným súdom Komárno č.k. 10C/27/2017 zo dňa 5.5.2017, ktorým súd zakázal otcovi priblížiť sa k maloletým deťom na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov, nakoľko nebola preukázaná nebezpečnosť otca voči maloletým deťom a tiež vzhľadom na závery znaleckého posudku, kde znalkyňa konštatovala, že zákaz styku nie je potrebný.

19. Procesný opatrovník navrhol, aby súd nariadil v zmysle odporúčení znalca doplniť znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychiatrie za účelom preverenia psychického stavu otca.

20. Zo znaleckého posudku znalca E.. E. J. č. 1/2019 zo dňa 7.1.2019 súd zistil, že otec trpel v roku 2017 prechodnou, stresom podmienenou, reaktívnou duševnou poruchou - adaptačnou poruchou, aktuálne je duševne zdravý, netrpí žiadnou duševnou poruchou.

21. Zo správy E.. R.Í. F. zo dňa 27.11.2018 súd zistil, že M. pri pohovore uviedla, že má dobrý vzťah s matkou, je viac chápaná. Cíti sa dobre aj s jej priateľom. S otcom sa stretáva denne ráno i poobede, pokrikuje na ňu aj na sestru. Jej je to veľmi nepríjemné, hanbí sa za jeho správanie. Otec jej aj píše správy, všetko v duchu ... onedlho idete do Q. ... vybavil som to na súde ... u sudcov psychológov ... je to vybavené. Dieťa sa znepokojilo aj preto, že otec kričal, že onedlho matka aj tak zomrie, čoskoro zomrie a budú s ním v Q.. Preto má dieťa o matku silné obavy. K možnosti stretávať sa s otcom uviedla, že sa radšej zabije, či radšej zomrie, ako by s ním mala byť, či ísť s otcom do Q., má z neho strach, vraj sa zmenil, je nimi akoby posadnutý. Maloletá A. uviedla, že sa bojí o matku a musí s ňou spať pretože otec

kričal ... mama čoskoro zomrie. Otca si glorifikuje, chráni ho, k jeho správaniu a prejavom je nekritická. V súčasnom prostredí sa adaptovala, a s matkou aj jej priateľom má pekný vzťah. Súčasný prejav otca, to o čom dieťa informuje, dieťaťu výrazne ubližuje a narušuje pocit bezpečia, prežíva silnú úzkosť.

22. Zo správy E.. R. F. zo dňa 15.5.2019 súd zistil, maloletá A. prišla dňa 10.5.2019 rozrušená na pohovor, pretože po nej otec chcel, aby napísala na súd list, že chce ísť k nemu do Q.. A. znepokojilo, že ona sa cíti dobre v P., čo nechce napísať, aby otcovi neublížila. Rozrušená jej volala znovu aj večer 13.5.2019. Správanie a požiadavky otca majú na A. škodlivý vplyv, narúšajú jej psychickú pohodu.

23. Svedkyňa E.. R. F., klinická psychologička uviedla, že obe deti k nej chodia od 7/2017 a to mesačne, alebo podľa potreby aj častejšie. Súhlasila, aby sa styk realizoval v jej prítomnosti každú stredu od 15,00 hod. do 16,00 hod. Stav M. hodnotila ako lepší než mladšej A., ktorá má poruchy správania a silnú úzkosť. Z toho má i somatické prejavy bolesti brucha, hlavy, napína ju na zvracanie a má i poruchy spánku, preto je potrebná farmakoterapia. Na jej podnet začala matka spolupracovať s pedopsychiatrickou a špeciálnym pedagógom. Je sociálne nezrelejšia, jej mentálny vek je nižší ako skutočný. Má poruchu pozornosti a intelekt znížený na úroveň mentálnej subnormy, nepochopila by účel pojednávania. A. má konkrétne informácie od otca: pôjde na súd, bude to trvať pár dní a potom pôjde k tatovi a staršia sestra asi nie. Samotná účasť na pojednávaní by zhoršila jej zdravotný stav, preto neodporučila jej výsluch. Pred rokom sama kontaktovala otca, chcela ho spoznať, vyjasniť nezrovnalosti vo výpovediach, pomôcť vyriešiť situáciu. Otec ponuku neprijal. Znekludnili ju SMS-ky, ktoré dostávali deti. Zároveň nepovažuje za vhodné úplne vylúčiť jedného z rodičov zo starostlivosti o deti. Za dôležitejší považuje však súrodenecký vzťah, ktorý je nadradený. Na svojich záveroch zotrvala, pretože s deťmi pracuje kontinuálne dva roky. Sama ponúkla možnosť realizovať styk v jej prítomnosti, pretože ho aktuálne M. odmieta a A. ho sice preferuje, ale svedkyňa považuje za potrebné odsledovať stretnutia s dieťaťom. Neodporučila ani rozdeliť úpravu styku detí, pretože by to ovplyvňovalo ich súrodenecký vzťah. V minulosti poučila matku, aby nehovorila hanlivito o otcovi pred deťmi, čo matka dodržiava, podľa vyjadrenia detí.

24. Z potvrdenie od detskej psychiatričky E.. D. G. zo dňa 27.3.2019 súd zistil, že neodporučila výsluch A. na súde. V lekárskom náleze konštatovala, že A. je zneistená, emočne labilná, úzkostlivá, má zníženú frustračnú toleranciu. Diagnostikovala adaptačnú poruchu, a predpísala medikamentóznú liečbu.

25. Z vyjadrenia základnej školy zo dňa 17.5.2019, ktorú maloleté deti navštevujú, súd zistil, že podľa triednej učiteľky bola A. nepripravená na vyučovanie, nesústredená a unavená. Dňa 17.5.2019 otec uviedol, že A. má napísať list, ale tvrdil, že koná z vlastnej iniciatívy, keďže mu predtým pravidelne písala a jedná sa o bežnú korešpondenciu. V minulosti opakovane upozornili otca, že kontaktovať žiakov školy môže len so súhlasom ich zákonných zástupcov a v ich prítomnosti. Svoje pokrikovanie na dcéry má obmedziť, hlavne v prítomnosti ďalších svedkov (žiakov, rodičov, zamestnancov školy), nerozrušovať ich najmä pred vyučovaním. Najmä A., ktorá často nie je schopná sa upokojiť, a nielenže sama nepracuje ale aj ruší triedu. Pretože otec napriek upozorneniam pokračuje vo svojom konaní, bol ústne i písomne oboznámený so zákazom vstupu do celého areálu školy. Zákaz sa vzťahuje aj na príbuzných otca, ktorí nie sú zákonnými zástupcami detí.

26. Z rozhodnutí zo dňa 2.12.2010 súd zistil, že maloletá A. bola prijatá do B. C. S. Q., dňa 11.4.2012 bola prijatá do B. Š.-H. H. Q. a dňa 15.10.2018 do B. Š.-H. H. P. z dôvodu optimalizácie výchovno-vzdelávacieho procesu. Z predloženej správy z vyšetrenia zo dňa 13.5.2019 súd zistil, že diagnostikovali poruchu učenia dyslexiu a odporučili vzdelávanie s podporou asistenta.

27. Procesný opatrovník prešetril pomery v domácnosti otca na adrese P. XX, Q. (trojizbový byt), a tiež v domácnosti matky najskôr u starých rodičov na adrese T.Z. A. XX (rodinný dom starých rodičov) kde bývala hneď po odchode zo spoločnej domácnosti, a po jej odsťahovaní aj na adrese A. X, P. (rodinný dom priateľa matky). V rodinnom dome priateľa matky na prízemí bývajú jeho rodičia a na poschodí sú dve detské izby, pričom jedna bola určená pre maloleté deti a v druhej býva maloletá dcéra partnera matky, narodená v roku 2004, ktorú má v sriedavej osobnej starostlivosti. Procesný opatrovník nezistil žiadne nedostatky.

28. Dňa 18.12.2018 procesný opatrovník vykonal pohovor s riaditeľom základnej školy a triednymi učiteľkami maloletých detí, pričom riaditeľ potvrdil, že otec každé ráno chodí za deťmi a niekedy aj

poobede, komunikuje s nimi cez plot. Triedna učiteľka A. uviedla, že podľa jej názoru to otec s návštevami preháňa, často sa stáva, že A. sa rozruší a plače. Vykonali i výsluch maloletých detí a M. uviedla, že jej vadí, že otec chodí ku škole každý deň, strašne sa za neho hanbí, prosila ho aby nechodil toľko, ale ju nepočúva; posielala jej aj 50 správ denne, už mu neodpisuje. Uviedla, že by nezvládla, kedy sa zrušil zákaz, určite by ju otec otravoval stále aj doma. Maloletá A. uviedla, že otca sa nebojí, ľúbi ho. Otec jej povedal, že mama zomrie a preto sa bojí zaspáť. V závere procesný opatrovník navrhol, aby súd ponechal zákaz priblíženia otca k maloletým deťom, alebo aby ho zrušil každú párnou stredu od 15.00 hod. do 16.00 hod, kedy by bol otec oprávnený stretávať sa s deťmi za prítomnosti psychologičky E.. F., bez prítomnosti matky.

29. Podaním zo dňa 11.2.2019 procesný opatrovník opätovne navrhol zamietnuť nariadenie výchovného opatrenia, nakoľko otec sám sa má podrobovať psychoterapii. Správanie sa otca k dcéram nie je obvyklé. Otec sa k nim správa majetnícky, vtieravo, dominantne, nerieši ich pocity a potreby, ide mu len o jeho vlastné naplnenie potrieb a to aj na úkor detí, prioritou je, aby dosiahol čo sám chce. Nezvláda svoje rodičovské kompetencie, svoje emócie, nevie sa k nim správať ako k dcéram tak, aby im svojim správaním neublížoval a tým ich pomaly ale isto nestrácal. Obe deti navštevujú klinického psychológa, pričom M. má z otcovho správania strach, jeho správanie jej je nepríjemné, hanbí sa za neho. A. prežíva intenzívny strach o matku, bojí sa o ňu z dôvodu informácií od otca, prežíva silnú úzkosť a má dokonca silné somatické prejavy - bolesť brucha, hlavy a pod. Závery znaleckého posudku znalca psychiatra neodzrkadľujú reálne správanie otca k dcéram a k svojmu okoliu navrhol kontrolné znalecké dokazovanie.

30. Matka s návrhom otca na zrušenie neodkladného opatrenia - zákazu priblíženia k maloletým deťom nesúhlasila. Podrobne opísala okolnosti predchádzajúce opusteniu spoločnej domácnosti, poukázala na to, že otec z maloletej M. vyhánal diabla, čo povedala psychologičke, ktorá s ňou dodnes pracuje. Uviedla, že za hodinu čo bol otec s deťmi na vyšetrení u znalkyne, najmä A. ťažko spracovávala informácie od otca, ktorý im povedal, že je všetko vybavené a idú do Q., že nemajú nikomu dôverovať ani v škole. Následne po tom čo od septembra 2018 otec denne kontaktuje deti tým, že chodí ku škole sa výrazne zhoršila nielen v učení ale i v správaní. Otec jej začal vykrikovať pred školou, že mama zomrie, následkom čoho má A. o matku strach. Po odporučení psychologičky začala s maloletou A. chodiť aj k detskej psychiatričke od 10/2018. M. otca začala odmietať, uvedomuje si, že jeho správanie nie je normálne. Poukázala na rozsiahlu SMS komunikáciu otca do opustenia spoločnej domácnosti, v ktorej nešetril vulgarnosťami a matku označoval za démona.

31. Rodičia nemajú inú vyživovaciu povinnosť. Otec platí od mája 2017 do 4/2019 vrátane na každé z detí po 50,- € mesačne s odôvodnením, že matka počas spoluzitia previedla z otcovho podnikateľského účtu na svoj účet vyše 20.000,- €, k uvedenému tvrdeniu nepredložil žiadny dôkaz. Pred odsťahovaním sa z Q. otec platil okolo 1.000,- € mesačne školné za súkromnú školu a škôlku, a podľa vlastného vyjadrenia by v súčasnosti platil za každú 350,- € mesačne.

32. Otec je živnostník, prevádzkuje piváreň, podľa daňového priznania za rok 2016 mal príjem 79.718,18 € a výdavky 75.784,94 €, daň neplatil, jeho priemerný čistý mesačný príjem bol 327,75 €. Za rok 2017 mal príjem 97.376,04 € a výdavky 93.463,46 €, daň neplatil, jeho priemerný čistý mesačný príjem bol 326,05 €. Vlastní trojizbový byt v Q.. Má jedno osobné auto na svoju firmu. Používa auto na firmu matky. Je vlastníkom 1 pozemku, na ktorom je postavený polyfunkčný dom vo vlastníctve matky. V tomto dome prevádzkuje otec piváreň. Postavil na dome nadstavbu. Matka ostatné priestory prenajíma. Má príjem z vlastnej živnosti, a inak mu dáva peniaze matka z jej firmy. Koľko otec nevedel uviesť. Otec má výdavky spojené s bývaním 138,20 €, elektrinu 32,90 € a garážové státie 14,63 €.

33. Matka poberá rodinné prídavky na dve deti. V roku 2017 vo výške 47,04 €, v roku 2018 vo výške 47,36 € a v roku 2019 vo výške 48,68 €. Od 5/2016 do 12/2017 mala ako koncipientka u advokáta priemerný čistý mesačný príjem vo výške 362,24 € a od 1/2018 do 28.2.2019 vo výške 407,35 €. Dňa 28.2.2019 ukončila pracovný pomer dohodou, nakoľko požiadala o zápis do zoznamu advokátov. Následne bola dobrovoľne nezamestnaná a platila si odvody. Stala sa konateľkou a spoločníčkou advokátskej kancelárie s platom 520,- € hrubého mesačne od 6.5.2019. Svoje výdavky na bývanie matka vyčíslila sumou 207,- € a za naftu 80,- € mesačne. Jej priateľ je živnostník s príjmom do 500,- € mesačne.

34. V čase podania návrhu chodila maloletá M. do 3. triedy základnej školy a v súčasnosti chodí do 5. triedy. Maloletá A. od 1.9.2017 nastúpila do 1. ročníka základnej školy a v súčasnosti je žiačkou 2. triedy. Matka platí mesačne deťom stravu v škole 42,- €, družinu 20,- €, v súčasnosti už len 10,- € za A., M. výtvarný krúžok 2,92 €, A. krúžok angličtiny 9,06 €, vreckové deťom dáva spolu 80,- €, za lieky platí 30,- €. Okrem toho matka chodí na vyšetrenia s A. k špecialistom, za čo odhadom platí okolo 100,- € ročne a to očnému lekárovi, neurológovi, psychologičke a pedopsychiatricke. V dôsledku vrodeného ochorenia maloletej A. matka zaplatila za špeciálne okuliare okolo 300,- € v roku 2018 a 440,- € v roku 2019. M. má v súčasnosti čelustný strojček, za ktorý zaplatila matka 360,- € a každých 6 týždňov chodí na kontrolu, za čo matka platí 20,- €. Za uskladnenie pupočníkovej krvi ročne platí 95,21 €. M. platí mobil 3,- €. Inak majú bežné výdavky na oblečenie a stravu.

35. Po vykonanom dokazovaní otec navrhol zveriť maloletú M. do osobnej starostlivosti matky a A. do vlastnej starostlivosti, styk navrhol upraviť každý druhý víkend tak, aby mohli byť deti spolu. Rozdeleniu detí nebráni ani ich dobrý vzťah, pretože každá favorizuje iného rodiča. Trval na zrušení zákazu priblíženia k deťom a na nariadení výchovného opatrenia za účelom obnovenia komunikácie rodičov. S úpravou styku u komerčného psychológa otec nesúhlasil, pretože nejde o nezaujatú osobu a jedna hodina týždenne je málo. Navrhol prípadne zveriť deti do striedavej osobnej starostlivosti s tým, že dáva k dispozícii svoj byt alebo je ochotný sa presťahovať do aktuálneho bydliska detí.

36. Matka so striedavou osobnou starostlivosťou nesúhlasila, práve vzhľadom na povahy a komunikáciu rodičov. Trvala na zverení detí do jej starostlivosti. Je voľbou otca, že 2x denne chodí za deťmi a vykrikuje na ne, čím strácajú súkromie. Otec svoj príjem neдекlaroval, nakoľko v jeho veku má príjem 360,- €, pričom fajčí a vypomáha mu matka. Žiadala ponechať zákaz priblíženia s výnimkou úpravy styku počas jednej hodiny týždenne, pretože otec denne atakuje deti, matku i jej partnera. Vyplýva to z oznámenia školy i vyjadrenia psychologičky, že to nepriaznivo vplýva na deti. Po zrušení zákazu priblíženia sa matka obáva, že by denne kontaktoval deti v nulovej vzdialenosti.

37. Procesný opatrovník odporučil zveriť deti do osobnej starostlivosti matky a otcovi určiť primerané výživné. Zároveň navrhol upraviť styk každú stredu od 15.00 do 16.00 hod u komerčného psychológa E.. F. a počas styku navrhol zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd zakázal otcovi priblížiť sa k maloletým deťom na menej ako 10 metrov. Zároveň odporučil zamietnuť návrh na nariadenie výchovného opatrenia ako nedôvodný a nesúladný so zákonom.

38. Súd nevykonal dokazovanie oboznamovaním sa s nahrávkami maloletej A. vyhotovenej matkou, výsluchy svedkov navrhovaných rodičmi - E. K. a U. E., k preukázaniu spôsobu spolužitia rodičov, L. D. k súčasnej situácii otca, zabezpečením zdravotnej dokumentácie maloletej A. od jej pedopsychiatra, nakoľko z vykonaného dokazovania považuje za dostatočne zistený skutkový stav, aby mohol vo veci rozhodnúť.

39. Súd na pojednávaní dňa 15.4.2019 začal konanie o uloženie výchovného opatrenia a na pojednávaní dňa 22.5.2019 začal konanie o čiastočnom zrušení zákazu priblíženia otca k matke maloletých detí.

40. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

41. Súd zveril obe deti do osobnej starostlivosti matky s tým, že ich bude zastupovať a spravovať ich majetok. Súd sa stotožnil s názorom znalkyne a vyjadrením svedkyne E.. F.E., že je v záujme maloletých detí, aby boli zverené matke, pretože za súčasného stavu nie je v ich záujme akékoľvek iné rozhodnutie v zmysle návrhov otca, ktorý sa spočiatku domáhal zverenia oboch detí do svojej osobnej starostlivosti, resp. ich rozdelenie a zverenie do svojej starostlivosti už len mladšej A. alebo zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti. Zo znaleckého posudku znalkyne H.. L. M. mal súd za preukázané, že rodičia žili 15 rokov vo výrazne konfliktnom partnerskom vzťahu, vzájomne si verbálne i fyzicky ubližovali a to v prítomnosti detí, pričom výchova oboch rodičov bola diametrálne rozdielna. Matka deťom stanovovala mantinely a otec mal veľmi benevolentnú výchovu. Matka tento vzťah ukončila odsťahovaním sa s deťmi bez súhlasu otca (26.4.2017), i keď sa pokúšala pred odchodom z domácnosti s otcom dohodnúť.

Následne sa otec veľmi ťažko vyrovnával s odchodom detí, čo sa prejavovalo výrazne v jeho SMS správach matke, cez ktoré ventiloval svoju frustráciu, boli plné vulgarizmov a vyhrážok. Na rozdiel od otca, matka krátko po odchode zo spoločnej domácnosti začala spolupracovať s psychológom, aby uľahčila deťom spracovanie novej situácie. S psychológom deti spolupracujú do súčasnosti, pričom E.. F. potvrdila, že po jej poučení matka deti prestala zaťažovať vzájomným konfliktom s ich otcom. Matka aktuálnu situáciu zvláda bez výraznejšej psychickej destabilizácie a je pre dcéry prirodzeným identifikačným vzorom v súčasnosti, a bude ním i v období ich dospievania a aj neskôr z hľadiska formovania ich ženskej identity. Zároveň súd rešpektuje aj stanovisko maloletej M. (11 ročnej), ktorá nielen na pojednávaní, ale i pri pohovore u procesného opatrovníka a počas konzultácií u psychologičky uviedla, že sa s otcom nechce stretávať, hanbí sa za jeho správanie, nemá ho rada. Napriek jej žiadosti na ňu pred školou vykrikuje doposiaľ, dokonca sa začala z tohto dôvodu maskovať. Otec jej denne píše aj 50 SMS správ i keď ho požiadala, aby jej nepísal a neskôr si ho sama zablokovala v telefóne. Otec nerešpektuje prania dieťaťa, pretože sa s nimi nevie vysporiadať, čím sám svojim konaním spôsobil zmenu jej postoja od lásky, ktorú mu prejavovala po odchode z domácnosti až po jej súčasné odmietanie otca.

42. Súd zveril do osobnej starostlivosti matku aj maloletú A., ktorá má po celý čas k otcovi veľmi dobrý vzťah, má ho rada a nebojí sa ho, čo nebolo nikým počas konania spochybnené. Zároveň však má rada i matku. Súd nepochybuje, že maloletá má otca rada, ale zároveň by chcela žiť v pôvodnej rodine s matkou a otcom, ako sa vyjadrila u znalkyne. Psychiatricka i psychologička dieťaťa neodporučili jej výsluch na súde, pre možnosť zhoršenia jej zdravotného stavu, preto súd od tohto dôkazu upustil a rozhodol na základe vykonaného dokazovania.

43. Vzhľadom na správanie otca je maloletá A. destabilizovaná a to z dôvodu jeho neustáleho naliehania, nakoľko 2x denne pri škole na ňu pokrikuje, informuje ju o priebehu konania, neustále jej sľubuje, že už pôjde k nemu. Otec jej tiež povedal, že matka zomrie, čo spôsobilo jej veľký strach zo smrti a obavy o matku a opätovne sa nepriaznivo odrazilo aj na jej aktuálnom duševnom stave. Navyše matka pre pretrvávajúce somatické problémy dieťaťa na odporúčenie jej psychologičky, musela vyhľadať aj pomoc psychiatra, ktorý nasadil dieťaťu i medikamentóznú liečbu. Otec s týmto postupom nesúhlasí a nabádal dcéru, aby predpísané lieky neužívala. Pred posledným pojednávaním otec na ňu vyvíjal nátlak, aby napísala list, že nechce bývať s matkou ale s ním v Q.. Toto nevhodné nátlakové správanie otca k deťom súd považuje za preukázané výpoveďou matky, maloletej M., svedkyne E.. F. i jej priebežnými správami, ktoré obsahujú vyjadrenia detí, správami školy, pohovorom detí u procesného opatrovníka. Toto správanie otca v znaleckom posudku konštatovala aj znalkyňa H.. U. H., i keď bol pohovor s deťmi vykonaný 27.8.2018, teda počas prázdnin, kedy za nimi otec nemohol tak často chodiť ako od septembra 2018. Už vtedy ale znalkyňa konštatovala, že jeho vplyv na deti v neprospech matky je výrazný, pričom nezistila, že by matkou zámerne ovplyvňovala a manipulovala deti proti otcovi. Otec je vo vzťahu k deťom nekritický, nakoľko napriek dvojročnému odkladu školskej dochádzky A. trvá na to, aby navštevovala náročnú súkromnú jazykovú školu, pričom už od útleho veku mala zdravotné problémy a v súčasnosti jej bola diagnostikovaná dyslexia a bude integrovaná s asistentom.

44. Otec tiež spolupracuje s psychologičkou od konca roku 2017 do súčasnosti a podľa jej správ robí pokroky. Jeho správanie sa od odsťahovania matky napriek tvrdeným pokrokom výrazne nezmenilo, okrem toho, že už nekontaktuje matku ale len deti. Je nesporné, že po vydaní zákazu priblíženia sa k deťom a ich matke, otec síce rešpektuje rozhodnutie súdu a dodržiava vzdialenosť od detí, ale 2x denne počas školského roka kontaktuje deti osobne a to pred a po vyučovaní. Pričom na ne vykrikuje bez ohľadu na okolie, prítomnosť iných detí, rodičov a zamestnancov školy, ruší deti pri vyučovaní. Maloletá A. je z jeho denných návštev nesústredená na vyučovaní, plačlivá. Nakoľko otec nerešpektuje napomenutia a usmernenia zo strany vedenia školy, bol mu zakázaný prístup do areálu školy.

45. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k rovnakým záverom ako procesný opatrovník, teda že je potrebné, aby sa otec i naďalej podrobil psychoterapii, pretože jeho správanie k dcéram nie je obvyklé. Otec sa k nim správa majetnícky, vtieravo, dominantne, bez ohľadu na ich pocity a potreby. Jeho prioritou je dosiahnutie toho, čo sám chce a to aj na úkor detí. Otec nezvláda svoje rodičovské kompetencie, svoje emócie, nevie sa k deťom správať tak, aby im svojim správaním neublížoval a tým ich pomaly, ale isto nestrácal. Dôsledkom jeho správania je súčasné odmietanie otca staršou dcérou a ak otec bude vo svojom správaní pokračovať i naďalej, hrozí, že sa rovnako zmení i vzťah mladšej dcéry k otcovi.

46. Otec, aby dosiahol svoj cieľ a to zverenie minimálne A. do svojej starostlivosti nehovorí pravdu. Popiera, že predával byt, v ktorom chce bývať s deťmi, pričom v odvolaní v konaní vedenom na Okresnom súde Komárno č.k. 14C/27/2017 uviedol, že k predaju bytu pristúpil, keď stratil nádej, že sa všetko vyrieši a mohli by žiť ako rodina (z uznesenia KS Nitra odôvodnenie bod 6 čl. 124). Tvrdí, že sama A. chce napísať list súdu, on ju nežiadal, čo je v rozpore s vyjadrením M. a správou psychologičky a tiež vyjadrením matky. Tvrdí, že na M. nevykrikuje, pretože rešpektuje jej pranie, čo však popiera sama M.. V neposlednom rade M. potvrdila, že bola u liečiteľky a táto z nej vyhánala diabla na pranie otca a rovnako sa vyjadrila aj v minulosti u psychologičky a to v čase, keď sa ešte chcela vrátiť k otcovi. Pričom otec toto tvrdenie opätovne pred súdom popiera. Rovnako popiera pred súdom, že povedal A., že mama zakrátko zomrie, pričom sama A. túto informáciu povedala psychologičke a u procesného opatrovníka, pretože bola rozrušená. Otec síce tvrdí, že matku a deti neprenasleduje, avšak pripustil, že kontaktuje dcéru jej priateľa, jeho bývalú manželku, susedov v mieste aktuálneho bydliska matky a zbiera o nej informácie.

47. Je zrejmé, že za súčasného stavu nie sú rodičia schopní komunikovať ohľadne detí, a teda ani prijímať akékoľvek rozhodnutie bez zásahu súdu. Súd, aby predišiel ďalším sporom rodičov určil, že ich bude zastupovať len matka a aj spravovať ich majetok.

48. Podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

49. Z vyjadrení rodičov na pojednávaní, z predkladaných listinných dôkazov o vzájomnej komunikácii rodičov, z ich písomných podaní na súd, z vyjadrenia referátu poradensko-psychologických služieb a najmä zo znaleckého posudku H.. U. H.. vyplýva, že je potrebné, aby rodičia absolvovali rodičovskú terapiu a poradenstvo s cieľmi prijať svoj diel zodpovednosti za rozpad partnerského vzťahu, uznať, že druhý rodič má rovnakú zodpovednosť za výchovu a starostlivosť o spoločné deti, uznať, že druhý rodič je ich deťom dobrým rodičom a robí, čo je v jeho silách, obnoviť vzájomnú komunikáciu na konštruktívnych základoch v záujme maloletých, nevypovedať rodičovský vzťah, snažiť sa pochopiť druhého rodiča, nerobiť si ilúzie a neposudzovať druhého rodiča výlučne podľa vlastných ideálov a princípov. Nezneužívať svoje aktuálne postavenie a netrumfovať nad druhým rodičom.

50. Zo znaleckého posudku, ako aj z priebehu celého konania je zrejmé, že rodičia nevedia spolu konštruktívne komunikovať, a to ani v záujme ich spoločných detí. Rodičia sa navzájom nerešpektujú v roli rodiča, pričom si nedostatočne uvedomujú, že za výchovu a vývin maloletých detí sú zodpovední obaja. Súd dospel k záveru, že je potrebné, aby rodičom bolo uložené výchovné opatrenie v zmysle § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine, a síce vo forme odborného psychologického poradenstva, nakoľko je to potrebné v záujme maloletých detí. Vzhľadom k tomu, že v konaní bolo preukázané, že vzájomná komunikácia rodičov nie je vhodná, za účelom zlepšenia tejto komunikácie medzi rodičmi ohľadom výchovy a starostlivosti o maloleté deti, za účelom zlepšenia ich vzájomného rešpektovania sa v roli rodiča a usmernenia rodičov ohľadom ich spoločnej zodpovednosti za výchovu a vývin detí, súd nariadil rodičom výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu.

51. Odborné psychologické poradenstvo bude rodičom poskytnuté v rozsahu 20 konzultácií počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, a to na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny P., pričom intervaly poradenstva určí psychológ podľa potreby a vývoja. Súd nelimitoval trvanie poradenstva údajom v mesiacoch, keďže pre výsledky je dôležitý skutočný počet jednotlivých sedení, a preto ho určil počtom konzultácií, pričom počet 20 konzultácií považuje za primeraný vzhľadom na problémy, ktoré je potrebné vyriešiť. Cieľom odborného poradenstva bude zlepšenie vzájomnej komunikácie medzi rodičmi ohľadom výchovy a starostlivosti o maloleté deti, zlepšenia vzájomného rešpektovania sa v roli rodiča maloletých detí a usmernenia rodičov ohľadom ich spoločnej zodpovednosti za výchovu a vývin maloletých detí. Nad rámec súd uvádza, že rodičia si musia uvedomiť, že napriek rozpadu svojho partnerského vzťahu rodičmi svojich spoločných detí ostávajú doživotne a minimálne do ich plnoletosti musia byť pripravení a schopní riešiť spoločne záležitosti týkajúce sa maloletých detí tak, aby ich vyriešili v ich najlepšom záujme.

52. Nakoľko sa rodičia nezhodli vopred na konkrétnom psychológovi, súd určil, že odborné poradenstvo sa bude realizovať na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a

rodiny P., ktorý v rámci odbornej činnosti v oblasti psychologického a iného odborného poradenstva poskytuje individuálne a párové poradenstvo v oblasti osobných, partnerských, manželských, výchovných a rodinných problémov; individuálne a párové poradenstvo rodičom v procese rozvodu; pre deti v rozvode rodičov; ako aj poradenskú a psychologickú pomoc dieťaťu pri úprave styku s rodičom po rozvode. Teda je kompetentným orgánom na realizáciu výchovného opatrenia.

53. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

54. Súd vzhľadom na negatívny postoj maloletej M., ktorá v súčasnosti otca úplne odmieta, a na destabilizovaný stav maloletej A., ktorá síce má otca rada, ale jeho neustále usmerňovanie 2x denne nepriaznivo pôsobí na jej psychiku, a tiež vzhľadom na odporúčenie psychologičky, ktorá kontinuálne s deťmi skoro 2 roky pracuje, súd upravil styk otca s oboma deťmi súčasne na jednu hodinu týždenne v prítomnosti psychologičky, ktorej obe deti dôverujú. Pokiaľ by súd upravil styk u detí samostatne, tak ako žiadal otec, malo by to nepriaznivý vplyv na ich vzájomný súrodenecký vzťah detí a mohlo by dôjsť k ich odcudzeniu. Zároveň, ak sa bude realizovať styk otca s oboma deťmi súčasne môže to byť prospešné aj na obnovenie vzťahu otca so staršou dcérou. Pričom je len na otcovi, aby skorigoval svoje správanie k deťom a obmedzil návštevy u školy. V súčasnosti sa nedá odhadnúť, ako dlho bude trvať rodičovská terapia, či a kedy bude otec schopný zmeniť svoje vyššie popisované nevhodné správanie k deťom, preto súd upravil styk na hodinu týždenne. Pokiaľ dôjde k pozitívnej zmene, teda že správanie otca nebude už mať negatívny dopad na deti, je možné či už dohodou rodičov alebo rozhodnutím súdu zmeniť úpravy styku.

55. Podľa § 334 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

56. Uznesením Okresného súdu Komárno č. k. 10C/27/2017-58 zo dňa 5.5.2017 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol otcovi uložený zákaz približovať sa k maloletým deťom na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov. Toto uznesenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 7Co/290/2017-135 zo dňa 28.7.2017 a nadobudlo právoplatnosť dňa 23.8.2017. Ďalej bolo uznesením Okresného súdu Komárno č. k. 14C/27/2017-59 zo dňa 11.5.2017 nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol otcovi uložený zákaz približovať sa k matke na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov, ktoré uznesenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 12Co/55/2017-129 zo dňa 15.8.2017 a nadobudlo právoplatnosť dňa 13.9.2017. Otec opakovane podal návrh na úplné zrušenie zákazu priblíženia sa k maloletým deťom, pretože bolo preukázané, že dôvody na jeho nariadenie nikdy neexistovali a ide o masívny zásah do jeho rodičovských práv.

57. Súd upravil styk otca s maloletými deťmi a zároveň nariadil výchovné opatrenie rodičom, preto v nevyhnutnom rozsahu zrušil zákaz priblíženia otca k maloletým deťom a k matke v mieste a čase realizácie súdom upraveného styku a nariadeného výchovného opatrenia. Dôvodom pre ktorý súd čiastočne zrušil nariadené neodkladné opatrenia je, že tvoria objektívnu prekážku brániacu realizácii styku otca s deťmi, kedy by sa priblížil nielen k deťom, ale aj k matke na vzdialenosť menšiu ako je 10 metrov a zároveň by nebolo možné realizovať konzultácie v rámci výchovného opatrenia. V opačnom prípade môžu byť podané trestné oznámenia na otca tak, ako už v minulosti matka podala, za marenie výkonu úradného rozhodnutia.

58. Súd zamietol vo zvyšku návrh otca na úplné zrušenie neodkladného opatrenia zákazu priblíženia sa k maloletým deťom, nakoľko naďalej nepominuli všetky dôvody, pre ktoré bolo nariadené. Tak, ako súd zdôvodnil vyššie správanie otca k maloletým deťom nie je obvyklé. Otec sa k nim správa majetnícky, vtieravo a dominantne. Neberie ohľad na ich pocity a potreby, nevie sa k nim správať tak, aby im svojim správaním neublížoval. Jeho prioritou je dosiahnutie toho, čo sám chce a to aj na úkor detí. Svojím správaním ubližuje obom deťom, M. otca úplne odmieta, A. je po stretnutiach s otcom 2x denne pri škole tak destabilizovaná, že sa nesústredí na vyučovanie, má somatické problémy a dokonca je z tohto dôvodu už aj v starostlivosti psychiatra. Za súčasného psychického stavu detí a nezmeneného správania

otca, nie je možné zrušiť zákaz priblíženia otca k deťom vo zvyšku, nakoľko to nie je v záujme maloletých detí. Je vysoký predpoklad, že otec by deti zahrňoval ešte viac svojou pozornosťou a prejavmi lásky, čím by sa zhoršovalo ich psychické zdravie.

59. Podľa ustanovenia § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli dohodu o výške výživného.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

60. Pri určovaní výživného súd zohľadnil skutočnosť, že obaja rodičia nemajú inú vyživovaciu povinnosť. Otec od mája 2017 do apríla 2019 vrátane zaplatil výživné 50,- € na každé z detí. Súd vychádzal z priemerného čistého mesačného príjmu matky do decembra 2017 vo výške 362,24 € a od 1/2018 do 2/2019 vo výške 407,35 €. Následne bola matka do 5.5.2019 dobrovoľne nezamestnaná a od 6.5.2019 je konateľkou s.r.o. s hrubým mesačným príjmom 520,- €. Keďže je zároveň aj spoločníčkou spoločnosti, po dosiahnutí zisku bude mať nárok i na príslušný podiel zo zisku, avšak nie je zrejmé v súčasnosti jeho výška. Matka si vyživovaciu povinnosť k deťom po celé obdobie plnila a zároveň sa o deti i osobne starala.

61. Súd však v prvom rade prihliada na možnosti a schopnosti povinného rodiča. Otec je živnostník a prevádzkuje piváreň. Súd dospel k záveru, že svoj reálny príjem nepreukázal, pričom za rok 2018 ešte nepodal daňové priznanie. K uvedenému záveru súd dospel z dôvodu, že príjem otca zo živnosti v roku 2016 bol 79.718,18 € mal podľa daňového priznania čistý mesačný príjem len 327,75 € a za rok 2017 mal príjem 97.376,04 € a čistý mesačný príjem mal len 326,05 €. Podľa vyjadrenia otca aj za rok 2018 nepredpokladá výraznú zmenu svojho príjmu. Z otcom deklarovaného príjmu viac ako dva roky okolo 327,- € nie je možné, aby uhradil ani svoje základné bežné výdavky (bývanie, strava, drogéria, lieky, cigarety ...). Otcovi by po zaplatení výdavkov spojených s bývaním 185,73 € a výživným 100,- € zostala suma okolo 40,- € mesačne na všetky jeho ostatné výdavky, pričom je v možnostiach otca 2x denne cestovať za deťmi 140 km z Q. do P. a pri desiatich návštevách týždenne je to 1400 km, mesačne 5600 km. Výdavky otca spojené s cestou za deťmi 2x denne súd považuje za nedôvodné. Otec deti nemusí navštevovať denne, najmä ak to nie je v ich záujme, ale ide len o vlastné rozhodnutie otca. Navyiac otec uviedol (a matka nesporeovala), že dáva deťom i pravidelne darčeky, sladkosti a pri návštevách, prípadne cez SMS, im sľuboval výlety a dovolenky. Súd nepovažuje za preukázané jeho tvrdenie, že mu cesty za deťmi platí jeho matka, ktorá by zároveň platila i školné 700,- € mesačne na súkromnej škole a všetky ostatné výdavky spojené s deťmi a samozrejme by musela hradiť aj zvyšné otcove výdavky. Ak by bol príjem otca taký, ako sám tvrdí, nedával by dobrý vzor deťom do budúcnosti, nakoľko je podľa jeho vlastného tvrdenia vo veku 45 rokov a dlhoročnej vlastnej podnikateľskej činnosti v podstate plne odkázaný na podporu svojej 75 ročnej matky, ktorá by hradila i výdavky vnúčať.

62. Otec okrem vlastného bytu je i spoluvlastníkom pozemku pod polyfunkčným bytom vo vlastníctve jeho matky, na ktorom vybudoval nadstavbu, teda investoval do nehnuteľnosti, ktorej nie je vlastníkom, čo súd vyhodnotil ako vzdanie sa majetkového prospechu. A rovnako vyhodnotil i to, že má vo svojej prevádzke výherné automaty, pričom príjem z prenájmu z nich je platený firme jeho matky. Svoje tvrdenie, že mu matka z peňazí jeho spoločnosti počas ich spolužitia vybrala na sumu 20.000,- € žiadnym spôsobom nepreukázal a matka toto tvrdenie poprela. Otec uviedol, že počas spolužitia rodičov hradil

výdavky výlučne sám mesačne okolo 3.000,- € mesačne, na ktoré mu matka neprispievala. Prípadne, ak niečo zaplatila, žiadala od otca vrátiť peniaze.

63. Otec tiež uviedol, že nemá problém prenajať si byt v P. a tiež presunúť do tohto mesta svoje podnikateľské aktivity, aby mohol byť viac s deťmi, čo by opätovne nemohol urobiť, ak by nemal finančné prostriedky. Pred odchodom detí zo spoločnej domácnosti platil školné 1.000,- € mesačne a v súčasnosti, ak by mu boli deti zverené do osobnej starostlivosti, by platil len čisté školné 700,- € mesačne, nakoľko predbežne vybavil ich prijatie do súkromnej školy. Otec žiadal od matky len minimálne výživné.

64. Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností súd dospel k záveru, že je v možnostiach otca platiť výživné na maloleté deti tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku. Pričom na maloletú A. súd určil výživné od podania návrhu na súd do jej nástupu do školy sumou 250,- € mesačne a od jej nástupu na prvý stupeň základnej školy súd zvýšil výživné na sumu 275,- € mesačne a v rovnakej výške určil výživné aj na maloletú M. počas obdobia, keď bola žiačkou prvého stupňa a od jej nástupu na druhý stupeň základnej školy súd zvýšil výživné na 300,- € mesačne.

65. Pri určení nedoplatku na zročnom výživnom za čas od 2.5.2017 do 31.5.2019 súd zohľadnil, že otec na každé dieťa zaplatil mesačne sumu 50,- € výživné do 30.4.2019, za máj 2019 nezaplatil. Nedoplatok výživného na maloletú M. súd určil vo výške 5.891,13 €. Pomernú časť za 5/2017 vo výške 216,13 € (275,- € ÷ 31 dní x 30 dní - 50,- €) a nezaplatené výživné po 225,- € za 15 mesiacov a 250,- € za 8 mesiacov a za máj 2019 sumu 300,- €. Na maloletú A. súd určil nedoplatok vo výške 5.566,94 €. Pomerná časť za 5/2017 vo výške 191,94 € (250,- € ÷ 31 dní x 30 dní - 50,- €) a nezaplatené výživné po 200,- € za 3 mesiace a po 225,- € za 20 mesiacov a za máj 2019 sumu 275,- €. Nedoplatok na výživnom na každé z detí súd povolil otcovi zaplatiť v mesačných splátkach po 165,- € spolu s bežným výživným počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku pod následkom straty výhody splátok.

66. Podľa § 57 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), o povinnosti nahraďiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

67. Okresný súd Trnava ustanovil H.. E. U., H., znalca z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí za znalca v tomto konaní za účelom vypracovania znaleckého posudku. Okresný súd Trnava uznesením č.k. 27P/77/2017-426 zo dňa 28.9.2018 priznal znalkyni znalečné vo výške 788,64 €, ktoré bolo znalcovi vyplatené tak, že polovica znalečného vo výške 394,32 € bola vyplatená z preddavku zloženého na účet tunajšieho súdu otcom a polovica vo výške 394,32 € zo štátnych prostriedkov.

68. Matka síce žiadala o oslobodenie od súdnych poplatkov, toto však nemá vplyv na jej povinnosť nahraďiť trovy štátu, len na jej povinnosť zaplatiť preddavok na znalecké dokazovanie. Nakoľko matka nezaplatila preddavok na znalecké dokazovanie a namiesto nej bola polovica priznaného znalečného vyplatená z rozpočtových prostriedkov súdu, súd zaviazal matku na zaplatenie trov konania štátu vo výške vyplateného znalečného.

69. Podľa § 52 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

70. Súd o náhrade trov konania rozhodol podľa § 52 CMP a žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanoveniach § 53 a nasl. CMP.

71. Zároveň súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku o náhrade trov konania o návrhu otca na zrušenie neodkladného opatrenia zákazu priblíženia sa k maloletým deťom tak, že žiadnemu účastníkovi nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko súd zrušil neodkladné opatrenie len čiastočne a vo zvyšku súd návrh otca zamietol.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučný poriadok, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie (§ 38 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z.). Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP).